

Projekt

UCHWAŁA NR
RADY MIASTA MARKI

z dnia 2021 r.

w sprawie ustalenia metody opłaty za gospodarowanie odpadami komunalnymi na nieruchomościach zamieszkałych na terenie Gminy Miasto Marki oraz ustalenia stawki tej opłaty

Na podstawie art. 18 ust. 2 pkt 8 i art. 40 ust. 1 ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (Dz. U. z 2021 r. poz. 1372 oraz 1834) oraz art. 6j ust. 1 pkt 2, ust. 3e, ust. 3f, art. 6k ust. 1 pkt 1, ust. 2, ust. 2a pkt 2, ust. 3 i ust. 4a ustawy z dnia 13 września 1996 r. o utrzymaniu czystości i porządku w gminach (Dz. U. z 2021 r. poz. 888 oraz 1648), Rada Miasta Marki uchwała co następuje:

§ 1. 1. Dokonuje się wyboru metody ustalenia opłaty za gospodarowanie odpadami komunalnymi od właścicieli nieruchomości, na której zamieszkują mieszkańcy, na podstawie ilości zużytej wody z danej nieruchomości.

2. Opłata, o której mowa w ust. 1, stanowi iloczyn ilości zużytej wody z danej nieruchomości oraz stawki określonej w § 2, z zastrzeżeniem art. 6j ust. 3f ustawy z dnia 13 września 1996 r. o utrzymaniu czystości i porządku w gminach.

§ 2. 1. Ustala się stawkę opłaty za gospodarowanie odpadami komunalnymi, o której mowa w §1 ust. 2, w wysokości 11,22 zł za 1 m³ zużytej wody z danej nieruchomości.

2. Ustala się podwyższoną stawkę opłaty za gospodarowanie odpadami komunalnymi, o której mowa w §1 ust. 2, w wysokości 33,66 zł za 1 m³ zużytej wody z danej nieruchomości, jeżeli właściciel nieruchomości nie wypełnia obowiązku zbierania odpadów komunalnych w sposób selektywny.

§ 3. 1. Ilość zużytej wody z danej nieruchomości będąca podstawą ustalenia opłaty za gospodarowanie odpadami komunalnymi, z zastrzeżeniem ust. 2, stanowi opomiarowane średnie zużycie wody z nieruchomości, z wybranych przez właściciela nieruchomości kolejnych okresów rozliczeniowych obejmujących co najmniej 81 dni z roku kalendarzowego poprzedzającego rok uiszczenia opłaty, ustalone w oparciu o odczyt z wodomierza głównego, a obliczone w oparciu o następujący wzór:

Z=(W:O)x30,42 gdzie poszczególne symbole oznaczają,

Z – ilość zużytej wody z nieruchomości [m³],

W – suma zużytej wody z wybranych przez właściciela nieruchomości kolejnych okresów rozliczeniowych [m³],

O – suma liczby dni zużycia wody wynikających z wybranych przez właściciela nieruchomości kolejnych okresów rozliczeniowych,

30,42 – średnia liczba dni w miesiącu w roku kalendarzowym (365 dni : 12 miesięcy = 30,42).

2. W przypadku, gdy nieruchomość nie posiada przyłącza wodociągowego oraz wodomierza głównego, a tym samym brak jest odpowiednich danych dotyczących zużytej wody, ale posiada urządzenie pomiarowe – zdalnie odczytywane przez przedsiębiorstwo wodociągowo-kanalizacyjne – założone na własne ujęcie wody, w celu rozliczania ilości ścieków odprowadzanych do kanalizacji sanitarnej, ilość zużytej wody z danej nieruchomości będąca podstawą ustalenia opłaty za gospodarowanie odpadami komunalnymi stanowi opomiarowane średnie zużycie wody z nieruchomości, z wybranych przez właściciela nieruchomości kolejnych okresów rozliczeniowych obejmujących co najmniej 81 dni z roku kalendarzowego poprzedzającego rok uiszczenia opłaty, ustalone w oparciu o odczyt z urządzenia pomiarowego na własnym ujęciu wody, a wykazane jako ilość ścieków odprowadzanych do kanalizacji sanitarnej, obliczone w oparciu o wzór w ust. 1.

3. W przypadku, gdy nieruchomość była zamieszkała lub podłączona do sieci wodociągowej przez okres krótszy niż wskazany w ust. 1 w roku kalendarzowym poprzedzającym rok uiszczenia opłaty albo na nieruchomości nie można ustalić ilości zużytej wody (brak podłączenia do sieci wodociągowej, brak wodomierza głównego) albo nieruchomość nie posiada urządzenia pomiarowego zdalnie odczytywanego przez przedsiębiorstwo wodociągowo-kanalizacyjne, założonego na własne ujęcie wody w celu rozliczania ilości ścieków odprowadzanych do kanalizacji sanitarnej, opłatę ustala się na podstawie przeciętnej normy zużycia wody na jednego mieszkańca w gospodarstwie domowym wynoszącej 3,00 m³ miesięcznie na osobę i stawki, o której mowa w §2 ust. 1.

4. W przypadku nowo zamieszkałej nieruchomości zabudowanej budynkiem mieszkalnym jednorodzinny lub wielorodzinny podstawę ustalenia opłaty za gospodarowanie odpadami komunalnymi z nieruchomości w roku kalendarzowym, w którym nastąpiło zamieszkanie ustala się na podstawie przeciętnej normy zużycia wody na jednego mieszkańca w gospodarstwie domowym wynoszącej 3,00 m³ miesięcznie na osobę i stawki, o której mowa w §2 ust. 1. W kolejnym roku kalendarzowym, do wyliczenia wysokości opłaty za gospodarowanie odpadami komunalnymi stosuje się zasadę wyrażoną w ust. 1 albo ust. 2 albo ust. 3.

5. Jeżeli co najmniej jeden z wybranych, przez właściciela nieruchomości kolejnych okresów rozliczeniowych wykazuje brak zużycia wody, należy wybrać takie kolejne okresy rozliczeniowe, o których mowa w ust. 1 albo ust. 2, które wykazują faktyczne zużycie wody na nieruchomości, a w przypadku braku możliwości wskazania takich okresów rozliczeniowych stosuje się zasadę wyrażoną w ust. 3.

6. W przypadku, gdy na nieruchomości zabudowanej budynkiem mieszkalnym wielorodzinny, część lokali stanowi lokal lub lokale użytkowe, w których prowadzona jest działalność gospodarcza – będące nieruchomościami niezamieszkałymi, na których powstają odpady – podstawę ustalenia, w oparciu o zasadę wyrażoną w ust. 1 albo ust. 2, opłaty za gospodarowanie odpadami komunalnymi dla nieruchomości stanowi różnica pomiędzy ilością zużytej wody z nieruchomości z wybranych przez właściciela nieruchomości kolejnych okresów rozliczeniowych obejmujących co najmniej 81 dni z roku kalendarzowego poprzedzającego rok uiszczenia opłaty, ustaloną w oparciu o wodomierz główny albo urządzenie pomiarowe – zdalnie odczytywane przez przedsiębiorstwo wodociągowo-kanalizacyjne – założone na własne ujęcie wody w celu rozliczania ilości ścieków odprowadzanych do kanalizacji sanitarnej, a ilością zużytej wody za ten sam okres, na wskazany powyżej lokal lub lokale użytkowe.

7. W przypadku, gdy na nieruchomości zabudowanej budynkiem jednorodzinny znajduje się lokal lub lokale użytkowe, w których prowadzona jest działalność gospodarcza – będące nieruchomościami niezamieszkałymi, na których powstają odpady – podstawę ustalenia, w oparciu o zasadę wyrażoną w ust. 1 albo ust. 2, opłaty za gospodarowanie odpadami komunalnymi dla nieruchomości stanowi różnica pomiędzy ilością zużytej wody z nieruchomości z wybranych przez właściciela nieruchomości kolejnych okresów rozliczeniowych obejmujących co najmniej 81 dni z roku kalendarzowego poprzedzającego rok uiszczenia opłaty, ustaloną w oparciu o wodomierz główny albo urządzenie pomiarowe – zdalnie odczytywane przez przedsiębiorstwo wodociągowo-kanalizacyjne – założone na własne ujęcie wody w celu rozliczania ilości ścieków odprowadzanych do kanalizacji sanitarnej, a ilością zużytej wody za ten sam okres, na wskazany powyżej lokal lub lokale użytkowe.

§ 4. Zwalnia się w części z opłaty za gospodarowanie odpadami komunalnymi właścicieli nieruchomości zabudowanych budynkami jednorodzinny kompostujących bioodpady, stanowiące odpady komunalne, w kompostownikach przydomowych, proporcjonalnie do zmniejszenia kosztów gospodarowania odpadami komunalnymi tj. w wysokości 2,12% miesięcznej opłaty.

§ 5. Traci moc Uchwała Nr XXII/289/2020 Rady Miasta Marki z dnia 10 czerwca 2020 r. w sprawie ustalenia metody opłaty za gospodarowanie odpadami komunalnymi na nieruchomościach zamieszkałych na terenie Gminy Miasto Marki oraz ustalenia stawki tej opłaty (Dz. Urz. Woj. Maz. poz. 6799 i 12092).

§ 6. Uchwała podlega ogłoszeniu w Dzienniku Urzędowym Województwa Mazowieckiego.

§ 7. Uchwała wchodzi w życie z dniem 1 stycznia 2022 roku.

UZASADNIENIE

Konieczność opracowania nowej uchwały wynika z nowelizacji ustawy o utrzymaniu czystości i porządku w gminach, wprowadzonych ustawą z dnia 11 sierpnia 2021 roku o zmianie ustawy o utrzymaniu czystości i porządku w gminach, ustawy – Prawo ochrony środowiska oraz ustawy o odpadach (Dz. U. z 2021 roku poz. 1648), która zobligowała Radę Miasta Marki do dostosowania przepisów obowiązującej uchwały nr XXII/289/2020 Rady Miasta Marki z dnia 10 czerwca 2020 roku w sprawie ustalenia metody opłaty za gospodarowanie odpadami komunalnymi na nieruchomościach zamieszkałych na terenie Gminy Miasto Marki oraz ustalenia stawki tej opłaty (Dz. Urz. Woj. Maz. poz. 6799 i 12092) do znowelizowanych przepisów ww. ustawy.

Zgodnie z art. 5 ust. 1 powyższej ustawy, Uchwała Nr XXII/289/2020 Rady Miasta Marki z dnia 10 czerwca 2020 r. w sprawie ustalenia metody opłaty za gospodarowanie odpadami komunalnymi na nieruchomościach zamieszkałych na terenie Gminy Miasto Marki oraz ustalenia stawki tej opłaty (Dz. Urz. Woj. Maz. poz. 6799 i 12092) zachowuje moc do dnia wejścia w życie nowej uchwały lecz nie dłużej niż do dnia 31 grudnia 2021 r.

Biorąc powyższe pod uwagę, Rada Miasta Marki zobligowana została do uchwalenia nowej uchwały w sprawie ustalenia metody opłaty za gospodarowanie odpadami komunalnymi na nieruchomościach zamieszkałych na terenie Gminy Miasto Marki oraz ustalenia stawki tej opłaty.

Wśród metod, wynikających z ustawy o utrzymaniu czystości i porządku w gminach, naliczania opłaty za gospodarowanie odpadami komunalnymi, najczęściej wybieraną wśród samorządów metodą jest ta zależna od liczby mieszkańców zamieszkujących daną nieruchomość. Jednak coraz częściej gminy decydują się na wybór jednej z pozostałych metod, która na ich terenie najlepiej uszczelnia system poboru opłat oraz daje realne możliwości pokrycia kosztów funkcjonowania systemu. W wielu gminach występuje bardzo duży problem z niezameldowanymi mieszkańcami oraz powszechnym wynajmem mieszkań, w tym wynajmem sezonowym. Zatem dostosowanie metody naliczania opłaty za gospodarowanie odpadami do warunków panujących w danej gminie jest niezbędne dla uszczelnienia systemu oraz pokrywania kosztów z wnoszonych przez mieszkańców opłat. Dotychczasowy (do grudnia 2020 roku) koszt gospodarowania odpadami na terenie Gminy Miasto Marki wynosił 1 340 829,72 zł miesięcznie (ryczałt za trzy sektory).

Dodatkowo za ilości odpadów wykraczające poza te ustalone w Szczegółowym Opisie Przedmiotu Zamówienia (SOPZ) stanowiącym załącznik do umowy zawartej z Wykonawcą, a rozliczane kwartalnie, Wykonawca otrzymywał wynagrodzenie liczone od każdej tony odpadów.

Dla przypomnienia warto zaznaczyć, że do stycznia 2019 roku koszt gospodarowania odpadami na terenie Gminy Miasto Marki wynosił 335 198,29 zł miesięcznie.

Zgodnie z art. 6d ust. 1 ustawy z dnia 13 września 1996 roku o utrzymaniu czystości i porządku w gminach (Dz. U. z 2021 roku poz. 888 ze zm.) (dalej ustawa ucipg), wójt, burmistrz lub prezydent miasta jest obowiązany udzielić zamówienia publicznego na odbieranie odpadów komunalnych od właścicieli nieruchomości, o których mowa w art. 6c, albo zamówienia publicznego na odbieranie i zagospodarowanie tych odpadów.

Na terenie Gminy Miasto Marki, w celu organizowania systemu gospodarowania odpadami komunalnymi, organizowany jest przetarg na odbiór i zagospodarowanie odpadów komunalnych.

Warto zauważyć, że obecnie, na podstawie art. 6f ust. 3 i 4 ustawy ucipg, podstawę ustalenia wynagrodzenia za odbieranie odpadów komunalnych od właścicieli nieruchomości stanowi stawka za 1 Mg odebranych odpadów komunalnych, natomiast podstawę ustalenia wynagrodzenia za zagospodarowywanie odpadów komunalnych stanowi stawka za 1 Mg zagospodarowanych odpadów komunalnych.

Zatem w obowiązującym stanie prawnym, już od stycznia 2020 roku, Gmina Miasto Marki rozlicza się z Wykonawcami świadczącymi usługi w zakresie odbioru i zagospodarowania odpadów komunalnych od każdej tony odpadów odbieranych z nieruchomości zamieszkałych, na których powstają odpady. Nie ma możliwości, aby rozliczać się z Wykonawcami ryczałtem.

Poniżej przedstawiono wykaz sumarycznego wynagrodzenia płaconego w poszczególnych sektorach (Sektor 1, 2, 3) w miesiącach styczeń-sierpień 2021 roku.

Tabela 1. Wynagrodzenie płacone Wykonawcom w 2021 roku (styczeń-sierpień).

Wynagrodzenie Wykonawcy [zł brutto]								
Sektor	2021							
	styczeń	luty	marzec	kwiecień	maj	czerwiec	lipiec	sierpień
1	361 821,47	307 240,02	482 999,52	634 834,80	501 670,37	609 875,78	518 096,74	703 951,34
2	267 761,89	258 312,50	320 621,03	467 883,73	502 646,99	441 538,11	473 620,64	442 555,94
3	427 980,22	402 069,33	539 734,99	600 808,45	582 850,38	617 730,75	555 712,27	574 180,16
Suma:	1 057 563,58	967 621,85	1 343 355,54	1 703 526,98	1 587 167,74	1 669 144,64	1 547 429,65	1 720 687,44

Istotną kwestią wpływającą na koszty gospodarowania odpadami w Markach jest jakość świadczonych usług zbiorowego odbierania i zagospodarowania odpadów. W ramach powyższej kwoty od mieszkańców nieruchomości zamieszkałych odbierane były niesegregowane (zmieszane) odpady komunalne, odpady segregowane (papier, szkło, plastik, metal, opakowania wielomateriałowe), bioodpady, dwa razy w roku odpady wielkogabarytowe.

Dodatkowo w PSZOK mieszkańcy mogą pozostawić, w ramach wnoszonych opłat, odpady segregowane, odpady wielkogabarytowe, odpady budowlane, elektroodpady, odpady ze styropianu opakowaniowego, akumulatory i baterie, drewno, zużyte opony. W specjalnie przygotowanych miejscach umożliwia się mieszkańcom również pozbywanie się przeterminowanych lekarstw. Zatem wypełniana jest delegacja ustawowa zawarta w art. 6r ust. 2d ustawy o utrzymaniu czystości i porządku w gminach, zgodnie z którą, w zamian za pobraną opłatę za gospodarowanie odpadami komunalnymi gmina zapewnia właścicielom nieruchomości pozbywanie się wszystkich rodzajów odpadów komunalnych, przy czym rozumie się przez to odbieranie odpadów z terenu nieruchomości, o których mowa w art. 6c ust. 1 i 2, przyjmowanie odpadów przez punkty selektywnego zbierania odpadów komunalnych oraz zapewnianie przyjmowania tych odpadów przez gminę w inny sposób. Należy zauważyć również, że odpady segregowane (worek żółty, zielony, niebieski) oraz bioodpady (worek brązowy) są odbierane z nieruchomości jednorodzinnych w workach o odpowiedniej pojemności i wytrzymałości, dostarczanych przez przedsiębiorcę realizującego odbiór i zagospodarowanie odpadów komunalnych, również w ramach wnoszonej przez mieszkańców opłaty.

Ponadto, w związku z podjęciem Uchwały Nr XXXII/413/2021 Rady Miasta Marki z dnia 31 marca 2021 roku w sprawie zmiany Uchwały Nr XX/269/2020 Rady Miasta Marki z dnia 29 kwietnia 2020 r. w sprawie szczegółowego sposobu i zakresu świadczenia usług w zakresie odbierania odpadów komunalnych od właścicieli nieruchomości, na których zamieszkują mieszkańcy i zagospodarowania tych odpadów, w zamian za uiszczoną przez właściciela nieruchomości opłatę za gospodarowanie odpadami komunalnymi, zmieniła się częstotliwość odbioru worków żółtych (plastik, metal, opakowania wielomateriałowe) w zabudowie jednorodzinnej. Z uwagi na zgłaszane przez mieszkańców nieruchomości zabudowanych budynkami jednorodzinnymi konieczności zwiększenia częstotliwości odbioru odpadów segregowanych to jest tworzyw sztucznych metali i odpadów opakowaniowych wielomateriałowych Rada Miasta Marki po przeanalizowaniu możliwości finansowych Gminy Miasto Marki zdecydowała się na dwukrotne zwiększenie częstotliwości odbioru ww. odpadów.

Tabela 2. Ilości odbieranych odpadów [Mg] z terenu Gminy Miasto Marki w ramach gminnego systemu gospodarowania odpadami komunalnymi.

Ilości odbieranych odpadów [Mg] z terenu Gminy Miasto Marki w ramach gminnego systemu gospodarowania odpadami komunalnymi w poszczególnych latach				
	2017	2018	2019	2020
Ilości odpadów odebranych od mieszkańców w ramach gminnego systemu gospodarki odpadami [Mg]	11 570,974	12 931,948	13 951,928	15 241,860
Odpady odebrane z PSZOK [Mg]	336,69	360,24	502,35	614,57

Z powyższej tabeli wynika, że w 2020 roku w Markach odebrano łącznie od mieszkańców oraz z PSZOK 15 241,860 ton odpadów komunalnych. Z PSZOK natomiast 614,57 tony odpadów. Natomiast w 2019 roku w Markach odebrano łącznie od mieszkańców oraz z PSZOK 13 951,928 ton odpadów komunalnych. Z samego tylko PSZOK odebrano natomiast łącznie 502,35 ton odpadów. To daje około 400,5 kg odpadów na mieszkańca rocznie. W 2018 roku w Markach, w ramach gminnego systemu gospodarki odpadami, odebrano od mieszkańców łącznie 12 931,948 ton odpadów komunalnych. Z samego tylko PSZOK odebrano łącznie 360,24 ton odpadów. To około 381 kg odpadów komunalnych na mieszkańca rocznie. Natomiast w 2017 roku z Marek odebrano i zagospodarowano łącznie 11 570,974 ton odpadów komunalnych, co przy zadeklarowanych 32.801 osobach dało około 353 kg odpadów na osobę. Natomiast z PSZOK odebrano łącznie 336,69 Mg odpadów.

Powyższe dane wskazują bezsprzecznie o wzroście produkowanych odpadów przez mieszkańców na terenie Gminy Miasto Marki w poszczególnych latach. Wzrasta również liczba mieszkańców i to bezpośrednio przekłada się na ilości odbieranych odpadów.

Mieszkańcy „produkują” więcej odpadów, tym samym Gmina jest obowiązana te zwiększające się ilości odbierać. Marki to miasto bardzo dynamicznie się rozwijające. Według danych Głównego Urzędu Statystycznego Marki są na drugim miejscu w województwie mazowieckim pod względem salda migracji (osoby napływające do miasta minus osoby wyjeżdżające).

Wynik za pierwsze półrocze 2019 roku to plus 655 osób. Zgodnie z powyższymi danymi wiele dużo większych miast jest na „minusie” (np. Radom: -513 osób, Ostrołęka: -192 osoby, Płock: -152 osoby).

Te zwiększające się ilości produkowanych odpadów muszą być ujęte w systemie gospodarowania odpadami komunalnymi. Tym samym system naliczania opłat musi uwzględniać dynamikę rozwoju miasta oraz sprostać liczbie nowo powstających i zasiedlanych budynków, by pobierane opłaty mogły rekompensować rosnące koszty gospodarowania odpadami

Liczba urodzeń w Markach jest również na wysokim poziomie (20 miejsce w województwie). Tym samym ilość „ciężkich” niesegregowanych (zmieszanych) odpadów komunalnych w postaci pieluch, materiałów higienicznych itp. będzie stale rosła.

Informacje z początku 2021 roku, na podstawie danych Głównego Urzędu Statystycznego wskazują, że przeliczając saldo migracji w całej Polsce, Marki zajęły piąte miejsce, z wynikiem +592. Przez Gminą Miasto Marki znalazły się Gdańsk (+622), Wrocław (+638), Kraków (+1368), Warszawa (+2526).

Najnowsze dane (październik 2021 roku) portalu „Tu warto mieszkać” dotyczące salda migracji za cały 2020 r., w przeliczeniu na 1000 mieszkańców wskazują, że Gmina Miasto Marki znalazła się na dziewiętnastym miejscu w Polsce (przy nowej metodologii wyliczania salda migracji z rankingu wypadły wszystkie duże miasta). W przypadku Marek saldo migracji wyniosło +29,4 osoby na 1000 mieszkańców. Jeśli chodzi o gminy z województwa mazowieckiego, przed Markami znalazły się jedynie Wieliszew (+49), Lesznów (+33,8) i Ożarów Mazowiecki (+33).

Od kilku lat Marki stają się miejscem intensywnej zabudowy mieszkaniowej - zarówno deweloperskiej jak i indywidualnej. Bliskość Warszawy, niższe niż w stolicy ceny nieruchomości, oddanie obwodnicy, pierwsza strefa biletowa komunikacji miejskiej, wybudowanie praktycznie od zera sieci kanalizacji sanitarnej, potężne miliony wydane na rozbudowę zaplecza edukacyjnego – to wszystko powoduje, że przybywa mieszkańców, a wraz z nimi produkowanych odpadów.

Na przestrzeni ubiegłych lat (2015-2019) zmieniała się dynamicznie liczba nieruchomości ujętych w systemie gospodarki odpadami komunalnymi.

Tabela 3. Liczba nieruchomości objętych odbiorem odpadów komunalnych.

Rodzaj zadeklarowanej zbiórki odpadów	Liczba nieruchomości objętych odbiorem odpadów (złożone deklaracje)				
	2015	2016	2017	2018	2019
Zbiórka selektywna	6 480	6 833	7 324	7 063	8 150
Zbiórka nieselektywna	742	873	995	1.095	516
RAZEM	7 222	7 706	8 229	8 158	8 666

Podobne zmiany zaobserwowano, w liczbie mieszkańców objętych odbiorem odpadów (dane na podstawie złożonych deklaracji).

Tabela 4. Liczba osób objętych odbiorem odpadów (na podstawie złożonych deklaracji).

Rodzaj zadeklarowanej zbiórki odpadów	Liczba osób objętych odbiorem odpadów (na podstawie złożonych deklaracji)				
	2015	2016	2017	2018	2019
Zbiórka selektywna	28 589	29 313	30 530	31 551	33 852
Zbiórka nieselektywna	1 778	2 024	2 271	2 622	985
RAZEM	30 367	31 337	32 801	34 283	34 837

Na co warto zwrócić uwagę to fakt, że wzrost liczby osób zadeklarowanych (liczba mieszkańców) w systemie gospodarki odpadami komunalnymi w Markach był większy niż liczba osób zameldowanych.

Tabela 5. Liczba osób zameldowanych.

Poszczególne lata	Liczba osób zameldowanych
2015	29 301
2016	30 268
2017	31 187
2018	31 732
2019	33 142

Porównania dokonano dla lat 2015-2019, z uwagi na to, że w 2020 roku (od sierpnia) zostały wprowadzone zmiany w systemie gospodarowania odpadami komunalnymi z systemu opartego na liczbie mieszkańców na system oparty o zużycie wody na nieruchomościach. Dlatego też wskazanie danych z 2020 roku byłoby niepełny i mylący.

Kryzys w gospodarce odpadami, który kilka lat temu zaczął oddziaływać na gminne systemy gospodarki odpadami komunalnymi, osiągnął również Gminę Miasto Marki, gdzie na skutek wypowiedzenia umowy przez operatora gminnego systemu gospodarki odpadami (październik 2018 roku), Gmina zmuszona została do ogłoszenia oraz rozstrzygnięcia nowego przetargu na odbiór i zagospodarowanie odpadów komunalnych. Najniższa złożona oferta wyniosła 1 340 829,72 zł miesięcznie i obowiązywała do końca 2020 roku.

Obowiązujące do czerwca 2019 roku stawki (8,00 zł/os./mies. oraz 17,00 zł/os./mies.) zostały uchwalone w lutym 2013 roku i od tamtego czasu (przez sześć lat) nie były zmieniane.

Natomiast przez ten czas zmieniło się wiele w gospodarce odpadami (nie tylko zmiany legislacyjne, ale również liczba obsługiwanych nieruchomości, liczba osób produkujących odpady – ujętych w gminnym systemie gospodarowania odpadami, jak również zakres funkcjonowania PSZOK). Zmieniła się również struktura wielu firm działających w branży odpadowej. Dlatego też niezbędna stała się przebudowa gminnego systemu gospodarowania odpadami komunalnymi, celem m.in. uszczelnienia systemu oraz pozyskania kwoty pozwalającej na pokrycie niezbędnych kosztów funkcjonowania gospodarki odpadami w mieście.

Dlatego też Uchwałą Nr VIII/91/2019 Rady Miasta Marki z dnia 17 kwietnia 2019 roku w sprawie zmiany uchwały nr XXXVI/279/2013 Rady Miasta Marki z dnia 6 lutego 2013 r. w sprawie metody ustalenia opłaty za gospodarowanie odpadami komunalnymi na nieruchomościach zamieszkałych, Rada Miasta Marki uchwaliła nowe stawki oparte o liczbę mieszkańców zamieszkujących nieruchomości w wysokości 32,00 zł od osoby miesięcznie w przypadku segregowania odpadów oraz 67,50 zł od osoby miesięcznie w przypadku nieprowadzenia segregacji.

Zasadnym stało się dalsze analizowanie systemu celem wprowadzenia zmian będących najmniej uciążliwymi dla mieszkańców, a jednocześnie pozwalających na minimalizowanie deficytu po stronie Gminy oraz uszczelnianie systemu, gdyż nawet przy stawkach (32,00 zł/os./mies. oraz 67,50 zł/os./mies.) nie udało się pokryć kosztów związanych z odbiorem i zagospodarowaniem odpadów komunalnych.

Dlatego też Uchwałą Nr XXII/289/2020 Rady Miasta Marki z dnia 10 czerwca 2020 roku w sprawie ustalenia metody opłaty za gospodarowanie odpadami komunalnymi na nieruchomościach zamieszkałych na terenie Gminy Miasto Marki oraz ustalenia stawki tej

opłaty, zmieniono system naliczania opłat za gospodarowanie odpadami z osobowego na system oparty na zużyciu wody na nieruchomościach oraz uchwalono stawkę opłaty w wysokości 11,22 zł/m³ zużytej wody.

Zgodnie z art. 6j ust. 1 ustawy ucipg, w przypadku nieruchomości, o której mowa w art. 6c ust. 1, opłata za gospodarowanie odpadami komunalnymi stanowi iloczyn liczby mieszkańców zamieszkujących daną nieruchomość, lub ilości zużytej wody z danej nieruchomości, lub powierzchni użytkowej lokalu mieszkalnego w rozumieniu ustawy z dnia 7 lipca 1994 r. - Prawo budowlane (Dz. U. z 2020 r. poz. 1333, z późn. zm.) oraz stawki opłaty ustalonej na podstawie art. 6k ust. 1

Ponadto zgodnie z art. 6j ust. 2 ustawy ucipg, w przypadku nieruchomości, o której mowa w art. 6c ust. 1, rada gminy może uchwalić stawkę opłaty za gospodarowanie odpadami komunalnymi od gospodarstwa domowego.

Zgodnie z art. 6j ust. 2a ustawy ucipg, rada gminy może zróżnicować stawki opłat, o których mowa w ust. 1 i 2, w zależności od powierzchni użytkowej lokalu mieszkalnego, ilości zużytej wody z danej nieruchomości lub lokalu mieszkalnego, liczby mieszkańców zamieszkujących nieruchomość, liczby osób lub ilości zużytej wody w gospodarstwie domowym, odbierania odpadów z terenów wiejskich lub miejskich, a także od rodzaju zabudowy lub od faktu objęcia nieruchomości uchwałą, o której mowa w art. 2a ust. 1. Rada gminy może stosować łącznie różne kryteria różnicujące stawki opłat.

Ponadto zgodnie z art. 6j ust. 3e pkt 1 ustawy ucipg, w przypadku wyboru przez radę gminy metody ustalenia opłaty za gospodarowanie odpadami komunalnymi, o której mowa w ust. 1 pkt 2, rada gminy w uchwale, o której mowa w art. 6k ust. 1, określa sposób ustalania ilości zużytej wody na potrzeby ustalania wysokości opłaty za gospodarowanie odpadami komunalnymi, w szczególności sposób ustalania ilości zużytej wody w przypadku braku wodomierza lub w przypadku nieruchomości, dla których brak jest odpowiednich danych dotyczących ilości zużytej wody, lub odliczania wody zużytej na określone cele.

Istotnym przepisem, z punktu widzenia funkcjonowania gminnych systemów gospodarowania odpadami komunalnymi, jest art. 6j ust. 3f ustawy ucipg, w przypadku nieruchomości, na której zamieszkują mieszkańcy, opłata za gospodarowanie odpadami komunalnymi ustalana na podstawie metody, o której mowa w ust. 1 pkt 2, nie może wynosić więcej niż 7,8% przeciętnego miesięcznego dochodu rozporządzalnego na 1 osobę ogółem za gospodarstwo domowe.

Powyższy zapis został wprowadzony art. 1 pkt 13 lit. i ustawy z dnia 11 sierpnia 2021 roku o zmianie ustawy o utrzymaniu czystości i porządku w gminach, ustawy – Prawo ochrony środowiska oraz ustawy o odpadach (Dz. U. z 2021 roku poz. 1648).

Zatem maksymalna wysokość opłaty (w systemie od zużycia wody na nieruchomościach) nie może przekroczyć 149,68 zł.

Biorąc pod uwagę art. 6r ust. 2 ustawy ucipg, należy zauważyć, że z pobranych opłat za gospodarowanie odpadami komunalnymi gmina pokrywa koszty funkcjonowania systemu gospodarowania odpadami komunalnymi, które obejmują koszty: odbierania, transportu, zbierania, odzysku i unieszkodliwiania odpadów komunalnych; tworzenia i utrzymania punktów selektywnego zbierania odpadów komunalnych; obsługi administracyjnej tego systemu; edukacji ekologicznej w zakresie prawidłowego postępowania z odpadami komunalnymi.

Artykuł 6k ust. 1 ustawy ucipg wskazuje, że rada gminy w drodze uchwały dokona wyboru metody ustalenia opłaty za gospodarowanie odpadami komunalnymi spośród metod określonych w art. 6j ust. 1 i 2 oraz ustali stawkę takiej opłaty; dopuszcza się stosowanie więcej niż jednej metody ustalenia opłat na obszarze gminy, ustali stawkę opłaty za pojemnik lub worek o określonej pojemności, przeznaczony do zbierania odpadów komunalnych na terenie nieruchomości oraz ustali stawkę opłaty za m³ zużytej wody - w przypadku wyboru metody ustalania opłaty za gospodarowanie odpadami komunalnymi, o której mowa w art. 6j ust. 3a.

Zgodnie z art. 6k ust. 2 ustawy ucipg, rada gminy, określając stawki opłaty za gospodarowanie odpadami komunalnymi, bierze pod uwagę liczbę mieszkańców zamieszkujących daną gminę, ilość wytwarzanych na terenie gminy odpadów komunalnych, koszty funkcjonowania systemu gospodarowania odpadami komunalnymi, o których mowa w art. 6r ust. 2-2b i 2d, przypadki, w których właściciele nieruchomości wytwarzają odpady nieregularnie, w szczególności to, że na niektórych nieruchomościach odpady komunalne powstają sezonowo.

Należy zauważyć, że na terenie Gminy Miasto Marki nie funkcjonują nieruchomości, na których odpady komunalne powstają sezonowo, stąd nie obejmuje ich niniejsza uchwała.

Zgodnie z art. 6r ust. 2a ustawy ucipg, z pobranych opłat za gospodarowanie odpadami komunalnymi gmina może pokryć koszty wyposażenia nieruchomości w pojemniki lub worki do zbierania odpadów komunalnych oraz koszty utrzymywania pojemników w odpowiednim stanie sanitarnym, porządkowym i technicznym.

Gmina Miasto Marki nie wyposaża nieruchomości w pojemniki. Stanowią one własność właścicieli nieruchomości, stąd koszty związane z zakupem i dostarczeniem pojemników na nieruchomości oraz koszty utrzymania ich w odpowiednim stanie sanitarnym, porządkowym i technicznym nie były brane przy wyliczaniu wysokości stawki opłaty.

Zgodnie z art. 6r ust. 2aa ustawy ucipg, z pobranych opłat za gospodarowanie odpadami komunalnymi gmina może pokryć koszty utworzenia i utrzymania punktów napraw i ponownego użycia produktów lub części produktów niebędących odpadami. Koszty te, z uwagi na brak tego typu punktów na terenie miasta, nie były brane pod uwagę.

Dodatkowo na podstawie art. 6r ust. 2b ustawy ucipg, z pobranych opłat za gospodarowanie odpadami komunalnymi gmina może pokryć koszty usunięcia odpadów komunalnych z miejsc nieprzeznaczonych do ich składowania i magazynowania w rozumieniu ustawy z dnia 14 grudnia 2012 r. o odpadach.

Koszty likwidacji nielegalnych wysypisk nie są uwzględniane w ramach wyliczania stawek opłat za gospodarowanie odpadami komunalnymi od mieszkańców.

Biorąc powyższe pod uwagę, przy wyborze metody wzięto pod uwagę zarówno zmiany liczby mieszkańców na terenie miasta (wpływające na ilości odbieranych odpadów), jak i zmiany ilości wytwarzanych na terenie Gminy odpadów. Kluczową rolę odgrywają tu również koszty funkcjonowania systemu gospodarowania odpadami komunalnymi, co zostało wskazane powyżej. Wyliczenia natomiast zostaną opisane w dalszej części uzasadnienia.

Zgodnie z art. 6k ust. 2a ustawy ucipg, rada gminy ustala stawki opłat w wysokości nie wyższej niż maksymalne stawki opłat, które za odpady komunalne zbierane i odbierane w sposób selektywny wynoszą za miesiąc: w przypadku metody, o której mowa w art. 6j ust. 1 pkt 1 - 2% przeciętnego miesięcznego dochodu rozporządzalnego na 1 osobę ogółem - za mieszkańca, w przypadku metody, o której mowa w art. 6j ust. 1 pkt 2 - 0,7% przeciętnego miesięcznego dochodu rozporządzalnego na 1 osobę ogółem - za m³ zużytej wody, w przypadku metody, o której mowa w art. 6j ust. 1 pkt 3 - 0,08% przeciętnego miesięcznego dochodu rozporządzalnego na 1 osobę ogółem - za m² powierzchni użytkowej lokalu mieszkalnego w rozumieniu ustawy z dnia 7 lipca 1994 r. Prawo budowlane, w przypadku metody, o której mowa w art. 6j ust. 2 - 5,6% przeciętnego miesięcznego dochodu rozporządzalnego na 1 osobę ogółem - za gospodarstwo domowe, w przypadku metody, o której mowa w art. 6j ust. 3 - 1,3% przeciętnego miesięcznego dochodu rozporządzalnego na 1 osobę ogółem za pojemniki lub worki o pojemności 120 l przeznaczone do zbierania odpadów komunalnych na terenie nieruchomości; za pojemniki lub worki o mniejszej lub większej pojemności stawki opłat ustala się w wysokości proporcjonalnej do ich pojemności.

Na podstawie Obwieszczenia Prezesa Głównego Urzędu Statystycznego z dnia 29 marca 2021 roku w sprawie przeciętnego miesięcznego dochodu rozporządzalnego na 1 osobę ogółem w 2020 r. przeciętny miesięczny dochód rozporządzalny na 1 osobę ogółem w 2020 r. wyniósł 1919 zł.

Biorąc powyższe pod uwagę, maksymalne stawki opłat, zgodnie z art. 6k ust. 2a oraz ust. 3 ustawy o utrzymaniu czystości i porządku w gminach, wynoszą:

- 1) 38,38 zł miesięcznie od osoby,
- 2) 13,43 zł/m³ zużytej wody,
- 3) 1,54 zł/m² powierzchni użytkowej lokalu mieszkalnego,
- 4) 107,46 zł od gospodarstwa domowego.

Zmiana systemu opartego o liczbę mieszkańców na nieruchomości na system oparty o zużycie wody (Uchwała Nr XXII/289/2020 Rady Miasta Marki z dnia 10 czerwca 2020 roku w sprawie ustalenia metody opłaty za gospodarowanie odpadami komunalnymi na nieruchomościach zamieszkałych na terenie Gminy Miasto Marki oraz ustalenia stawki tej opłaty), pozwolił uszczelnić system oraz objąć realnymi opłatami wszystkich mieszkańców, nawet tych, którzy w systemie osobowym zaniżali wysokość opłat.

Dlatego też przy podejmowaniu niniejszej uchwały nie brano pod uwagę możliwości powrotu do naliczania opłat od liczby mieszkańców, gdyż w ocenie Rady Miasta Marki system ten jest nieszczelny, a zatem nie daje możliwości pokrycia kosztów gospodarowania odpadami komunalnymi.

Systemu opartego na m² powierzchni lokalu mieszkalnego nie brano pod uwagę do wdrożenia na terenie Gminy Miasto Marki, gdyż w ocenie Rady Miasta Marki jest najbardziej niekorzystnym i niesprawiedliwym społecznie.

Na początku 2019 roku analizie poddano możliwość wprowadzenia systemu pobierania opłat za gospodarowanie odpadami komunalnymi opartego na gospodarstwach domowych. Odniesiono się do 2018 roku, gdzie (na koniec 2018 roku) funkcjonowały w Markach 10 082 gospodarstwa domowe. Z danych zawartych w ówczesnych deklaracjach o wysokości opłaty za gospodarowanie odpadami komunalnymi wynika, że segregowało 86,91% gospodarstw domowych, co dawało łącznie 8 762 gospodarstwa domowe segregujące odpady oraz 1 320 gospodarstw domowych niesegregujących (13,09%). Stosując maksymalne stawki przewidziane ustawą (oraz wynikające z ówczesnego Obwieszczenia Prezesa Głównego Urzędu Statystycznego z dnia 27 marca 2019 roku) tj. 94,81 zł miesięcznie za gospodarstwo domowe (segregacja) oraz 189,62 zł miesięcznie za gospodarstwo domowe (brak segregacji) szacowane wpływy miesięczne powinny wynieść 1 080 998,38 zł, co w porównaniu do najniższej (ówczesnej) oferty w przetargu (czyli kosztów gospodarowania odpadami) wynosiło –259 831,34 zł miesięcznie, a rocznie dawałoby to deficyt na poziomie 3 117 976,06 zł.

Biorąc pod uwagę dynamiczny rozwój miasta, a tym samym liczbę nowo powstających m.in. budynków jednorodzinnych w zabudowie szeregowej, czy bliźniaczej, liczby wskazane powyżej byłyby jeszcze bardziej niekorzystne w przypadku roku 2020 i 2021. Tym samym

odrzucono możliwość wprowadzenia systemu naliczania opłaty opartego o gospodarstwa domowe, który będzie generował bardzo duży deficyt oraz nie będzie w stanie pokryć kosztów gospodarowania odpadami.

Z danych uzyskanych od przedsiębiorstwa wodociągowo-kanalizacyjnego wynika, że gospodarstwa domowe w Markach w 2020 roku (zafakturowane zużycie na nieruchomościach zamieszkałych) zużyły łącznie 1 319 188,00 m³ opomiarowanej wody.

Tym samym zaobserwowano spadek zużycia wody (względem zużycia w 2019 roku: 1 328 589,00 m³) na poziomie 9 401,00 m³ wody.

Przeanalizowano również zmiany zużycia wody w ostatnich w latach 2018-2020, celem zweryfikowania również zmian demograficznych zachodzących w mieście.

Tabela. 6. Zmiany zużycia wody w gospodarstwach domowych.

Rok	Zużycie wody w gospodarstwach domowych [m ³]
2018	1 323 471,00
2019	1 328 589,00
2020	1 319 188,00

Zauważalny wzrost zużycia wody w gospodarstwach domowych w latach 2018-2019 wynika bezpośrednio ze zmian demograficznych w Markach. Jasno obrazują to dane zawarte w tabelach dotyczących liczby osób zadeklarowanych w systemie gospodarowania odpadami, jak również w danych z ewidencji ludności. Widać również, że z biegiem lat wzrasta liczba osób zameldowanych oraz zadeklarowanych w systemie gospodarki odpadami, tym samym wzrasta również ilość zużywanej wody oraz produkowanych odpadów komunalnych.

Nieco inaczej sytuacja wygląda jeśli porównamy 2019 i 2020 rok (w 2020 roku wprowadzono system oparty o zużycie wody). Tu widać nieznaczny spadek zużycia wody. Może to się wiązać ze zwiększeniem świadomości mieszkańców w zakresie wykorzystywania wody – jako jednego z najcenniejszych zasobów. Przy czym, analizując dotychczasowe zużycie wody w gospodarstwach domowych, można szacować, że w kolejnych latach, wraz ze wzrostem liczby mieszkańców, ilość zużytej wody będzie rosła. Świadczy o tych chociażby liczba oddawanych do użytkowania lokali mieszkalnych.

Nowo zasiedlane nieruchomości są w zdecydowanej większości podłączone do sieci wodociągowej i kanalizacyjnej. Tego typu nieruchomości niezwykle trudno „wyłapać” w systemie gospodarki odpadami opartym na liczbie osób zadeklarowanych. Niebawym problem stanowi określenie liczby osób faktycznie zamieszkujących daną nieruchomość. Biorąc pod uwagę również nieruchomości zamieszkiwane okazjonalnie (prywatne kwatery

pracownicze itp.) niemożliwym staje się ustalenie faktycznej liczby osób korzystających z systemu gospodarowania odpadami. Natomiast w systemie „wodnym”, osoby zamieszkujące na nieruchomości bezpośrednio przekładają się na ilość zużytej wody. Tym samym Gmina może „wyłapać” nieruchomości z zaniżaną (nieuczciwie) liczbą osób w deklaracjach. Tym samym system oparty za zużyciu wody daje podstawy do miarodajnego oszacowania wpływów z opłat za gospodarowanie odpadami.

Przy podejmowaniu niniejszej uchwały należy rozważyć pojęcie „zużycia wody”, ponieważ ustawa o utrzymaniu czystości i porządku w gminach, jak również ustawa o zbiorowym zaopatrzeniu w wodę i zbiorowym odprowadzaniu ścieków nie definiują tego pojęcia.

Według słownika PWN „zużycie” odnosi się np. do ilości zużytej wody, energii, gazu itp. Zatem jeśli mowa o zużyciu, mamy do czynienia zawsze z jednostką miary (m³ itp.) w jednostce czasu. Czas natomiast przy „zużyciu” będzie zawsze czasem przeszłym, ponieważ „zużycie” odnosić się będzie do czasu minionego. Nawet w Rozporządzeniu Ministra Infrastruktury z dnia 14 stycznia 2002 roku w sprawie określenia przeciętnych norm zużycia wody mowa jest o „zużyciu” jako czynności przeszłej w odniesieniu do doby, miesiąca itd.

Określenie zatem, zgodnie z ustawą o utrzymaniu czystości i porządku w gminach, „ilości zużytej wody z danej nieruchomości” dotyczyć będzie zawsze opomiarowanej ilości wody w jednostce czasu.

Dlatego też, zasadnym staje się określenie zużycia wody będącego podstawą ustalenia opłaty za gospodarowanie odpadami komunalnymi.

W dniu 6 września 2019 roku weszła w życie nowelizacja ustawy o utrzymaniu czystości i porządku w gminach (Dz.U. z 2019 roku poz. 1579). Oprócz szeregu zmian przekładających się bezpośrednio na funkcjonowanie gminnych systemów gospodarki odpadami komunalnymi, w tym obowiązkową segregację odpadów dla wszystkich, nowelizacja wprowadziła ust. 3e w art. 6j. Zgodnie z powyższym zapisem, w przypadku wyboru przez radę gminy metody ustalenia opłaty za gospodarowanie odpadami komunalnymi, o której mowa w ust. 1 pkt 2, rada gminy w uchwale, o której mowa w art. 6k ust. 1, określa zasady ustalania ilości zużytej wody na potrzeby ustalania wysokości opłaty za gospodarowanie odpadami komunalnymi. Powyższy przepis dawał możliwość radom gmin do określania podstawy, która będzie niezbędna do wyliczenia stawki za gospodarowanie odpadami na danej nieruchomości. Przepis ten pozwalał na kształtowanie systemu opłat do konkretnych warunków panujących w danej gminie.

Natomiast art. 1 pkt 13 lit. h ustawy z dnia 11 sierpnia 2021 roku o zmianie ustawy o utrzymaniu czystości i porządku w gminach, ustawy – Prawo ochrony środowiska oraz

ustawy o odpadach (Dz.U. z 2021 poz. 1648) wprowadził nowe brzmienie art. 6j ust. 3e ustawy uciptg.

Zgodnie z obecnym brzmieniem art. 6j ust. 3e pkt 1 ustawy uciptg, w przypadku wyboru przez radę gminy metody ustalenia opłaty za gospodarowanie odpadami komunalnymi, o której mowa w ust. 1 pkt 2 (przyp. ilości zużytej wody z danej nieruchomości) rada gminy w uchwale, o której mowa w art. 6k ust. 1, określa sposób ustalania ilości zużytej wody na potrzeby ustalania wysokości opłaty za gospodarowanie odpadami komunalnymi, w szczególności sposób ustalania ilości zużytej wody w przypadku braku wodomierza lub w przypadku nieruchomości, dla których brak jest odpowiednich danych dotyczących ilości zużytej wody, lub odliczania wody zużytej na określone cele.

Biorąc powyższe pod uwagę, rady gmin otrzymały nowe narzędzie umożliwiające kształtowanie systemów gospodarowania odpadami komunalnymi biorąc pod uwagę uwarunkowania danej gminy oraz dobro mieszkańców.

Tym samym w niniejszej uchwale ujęto m.in. zapisy dotyczące możliwości odliczania wody w lokalach użytkowych na nieruchomościach jednorodzinnych oraz możliwość wyliczania opłaty na podstawie opomiarowanego własnego ujęcia (zapisy wyjaśniono w dalszej części uzasadnienia).

W przedmiotowej uchwale, Rada Miasta Marki analizując możliwości odliczania wody zużytej na „inne cele” (np. podlewanie ogródków, napełnianie basenów itp.) nie uwzględniła takiej możliwości. Analizując powyższy przepis, należy zauważyć, że zgodnie z art. 2 pkt 19 ustawy z dnia 7 czerwca 2001 roku o zbiorowym zaopatrzeniu w wodę i odprowadzaniu ścieków poprzez wodomierz główny rozumie się przyrząd pomiarowy mierzący ilość pobranej wody, znajdujący się na każdym przyłączy wodociągowym.

To co znajduje się na dalszym fragmencie instalacji (za wodomierzem głównym) należy do właściciela nieruchomości, stąd chcąc uniknąć możliwości ingerencji w ilości wody na podlicznikach, nie ujęto takiego zwolnienia w przedmiotowej uchwale.

W przedmiotowej uchwale, ilość zużytej wody z danej nieruchomości będąca podstawą ustalenia opłaty za gospodarowanie odpadami komunalnymi, z zastrzeżeniem ust. 2, stanowi opomiarowane średnie zużycie wody z nieruchomości, z wybranych przez właściciela nieruchomości kolejnych okresów rozliczeniowych obejmujących co najmniej 81 dni z roku kalendarzowego poprzedzającego rok uiszczenia opłaty, ustalone w oparciu o odczyt z wodomierza głównego.

Powyższy przepis został tak skonstruowany, by wyeliminować wszelkie możliwości „obejścia” systemu wodnego poprzez zaniżanie zużycia wody, a tym samym zaniżanie należnych opłat za gospodarowanie odpadami.

Projekt uchwały zawiera nowatorski zapis, który ma uszczelnić system tj. „z wybranych przez właściciela nieruchomości kolejnych okresów rozliczeniowych obejmujących co najmniej 81 dni z roku kalendarzowego poprzedzającego rok uiszczenia opłaty”. Zapis ten wynika z faktu, że przedsiębiorstwo wodociągowo-kanalizacyjne wystawia faktury nie tylko na skutek comiesięcznego odczytu liczników, realizowanego w ramach zadań własnych, ale również na zgłoszenie mieszkańca (właściciela nieruchomości). Tym samym chcąc uniknąć złożenia rachunków (za wybrane okresy rozliczeniowe – ale nieodczytane przez wodociąg, a zgłoszone przez mieszkańca) obejmujące łącznie na przykład dwa miesiące kalendarzowe (lub nawet mniej) zawarto zapis o minimalnym okresie obejmującym co najmniej 81 dni. Zapis ten został opracowany na skutek konsultacji z przedsiębiorstwem wodociągowo-kanalizacyjnym oraz wielu analiz. 81 dni, czyli co do zasady trzy pełne okresy rozliczeniowe (trzy miesiące), a więc okres, który wykaże realne, faktyczne zużycie wody. Brak wskazania minimalnej długości okresu powodowałby wypaczenie powyższej idei i całego systemu opartego o zużycie wody. Wprowadzając powyższy zapis nie odnosimy się do całego roku, a więc dajemy możliwość właścicielom nieruchomości wybrania takiego okresu, który będzie korzystny dla nich z pominięciem m.in. wody używanej do podlewania ogródków, czy innych okresów ze zwiększonym zużyciem wody. Wybór ten zależy tym samym wyłącznie od właściciela nieruchomości, nie zaś od Gminy.

Powyższe przedsiębiorstwo średnio raz w miesiącu prowadzi odczyty wodomierzy na nieruchomościach. Zazwyczaj jest to realizowane w równych odstępach czasowych. Średnio miesiąc w roku kalendarzowym ma 30 dni, (liczba dni w roku kalendarzowym podzielona przez liczbę miesięcy: $365 / 12 = 30,42$). Jednakże uwzględniając święta wypadające w ciągu roku kalendarzowego oraz okresy urlopowe odczyt liczników może ulec zmianie o około 7 dni w ujęciu trzech miesięcy. Tym samym oszacowano, że miarodajnym odstępem między odczytami będzie 27 dni. Pomnożone przez 3 kolejne okresy rozliczeniowe (rachunki) otrzymujemy 81 dni ujęte w niniejszej uchwale.

Oczywistym jest, że zasadniczo okres wynikający z kolejnych rachunków wszystkich nieruchomości będzie wynosił więcej niż 81 dni, jednakże przyjęcie takiego okresu daje miarodajne i realne średnie miesięczne zużycie wody na nieruchomości. Rada Miasta Marki zdaje sobie sprawę, że dla każdego właściciela nieruchomości będzie to inny okres, wyższy niż 81 dni, jednakże w przedmiotowej uchwale daje się możliwość wyboru każdemu właścicielowi nieruchomości kolejnych okresów rozliczeniowych tak, aby każdy wybrał te, które są dla niego najbardziej korzystne.

W związku z powyższym Rada Miasta Marki, wychodząc naprzeciw potrzebom oraz oczekiwaniom mieszkańców uchwaliła wyliczenie zużycia wody na nieruchomości

z wybranych przez właściciela nieruchomości kolejnych okresów rozliczeniowych obejmujących co najmniej 81 dni z roku kalendarzowego poprzedzającego rok uiszczenia opłaty, ustalone w oparciu o odczyt z wodomierza głównego, przy uwzględnieniu wzoru pozwalającego wyliczyć miesięczne zużycie wody tj.:

$Z=(W:O)\times 30,42$ gdzie poszczególne symbole oznaczają,

Z – ilość zużytej wody z nieruchomości [m^3],

W – suma zużytej wody z wybranych przez właściciela nieruchomości kolejnych okresów rozliczeniowych [m^3],

O – suma liczby dni zużycia wody wynikających z wybranych przez właściciela nieruchomości kolejnych okresów rozliczeniowych,

30,42 – średnia liczba dni w miesiącu w roku kalendarzowym (365 dni : 12 miesięcy = 30,42).

Przy wyliczeniu ilości zużytej wody mieszkańcy muszą uwzględnić sumę ilości zużytej wody z wybranych przez właściciela nieruchomości okresów rozliczeniowych (w celu jej obliczenia należy zsumować ilość wody wykazaną na co najmniej trzech kolejnych okresów łącznie, obejmujących co najmniej 81 dni) (W), która zostanie podzielona przez sumę liczby dni zużycia wody wynikających z wybranych przez właściciela nieruchomości okresów rozliczeniowych (w celu ich obliczenia należy zsumować liczbę wszystkich dni zużycia wody wykazaną na wybranych kolejnych okresów łącznie) (O), otrzymany iloraz należy pomnożyć przez liczbę 30,42 (średnia ilość dni w miesiącu roku kalendarzowego), a wynik (Z) należy podać do trzech miejsc po przecinku.

Zastosowanie przedmiotowego wzoru pozwoli uniknąć sytuacji, że mieszkańcy wnoszą opłatę za gospodarowanie odpadami komunalnymi, przy uwzględnieniu różnych okresów zużycia wody, a tym samym zastosowania różnych kryteriów do mieszkańców przy obliczaniu tej opłaty.

Rada Miasta Marki, przyjmując metodę ustalania opłaty nie może obciążać mieszkańców okolicznością, iż przedsiębiorstwo wodociągowe obsługujące nieruchomości w Markach dokonuje odczytów ilości zużytej wody w różnych czasookresach. Zastosowanie przedmiotowego wzoru pozwoli urealnić wysokość opłaty dla właściciela nieruchomości z faktycznym zużyciem wody na nieruchomości.

Określenie kolejnych wybranych przez właściciela nieruchomości okresów rozliczeniowych jest najuczciwszym rozwiązaniem, bez wskazywania sztywnego okresu rozliczeń za wodę. Celowość wskazania powyższych kolejnych okresów rozliczeniowych, obejmujących co najmniej 81 dni wynika również z konieczności uniknięcia „nietypowego zmniejszenia” zużycia wody na nieruchomości, np. w okresach urlopowych mieszkańców, czego nie dałoby się uniknąć przy systemie opartym wyłącznie na jednomiesięcznym zużyciu.

Tym samym każdy właściciel nieruchomości może wybrać takie kolejne po sobie okresy rozliczeniowe za zużytą wodę, obejmujące co najmniej 81 dni, które zdaniem właściciela nieruchomości będą najbardziej miarodajne i korzystne dla jego nieruchomości.

Dowolność wyboru okresów (kolejnych rachunków) jest niejako ukłonem w stronę mieszkańców (właścicieli nieruchomości), którzy nie mogą odliczać wody zużytej na cele inne niż mieszkaniowe.

W niniejszej uchwale zawarto zapis, że cyt. „W przypadku, gdy nieruchomość nie posiada przyłącza wodociągowego oraz wodomierza głównego, a tym samym brak jest odpowiednich danych dotyczących zużytej wody, ale posiada urządzenie pomiarowe – zdalnie odczytywane przez przedsiębiorstwo wodociągowo-kanalizacyjne – założone na własne ujęcie wody, w celu rozliczania ilości ścieków odprowadzanych do kanalizacji sanitarnej, ilość zużytej wody z danej nieruchomości będąca podstawą ustalenia opłaty za gospodarowanie odpadami komunalnymi stanowi opomiarowane średnie zużycie wody z nieruchomości, z wybranych przez właściciela nieruchomości kolejnych okresów rozliczeniowych obejmujących co najmniej 81 dni z roku kalendarzowego poprzedzającego rok uiszczenia opłaty, ustalone w oparciu o odczyt z urządzenia pomiarowego na własnym ujęciu wody, a wykazane jako ilość ścieków odprowadzanych do kanalizacji sanitarnej, obliczone w oparciu o wzór w ust. 1.”

Zapis ten jest nowością (względem Uchwały Nr XXII/289/2020 Rady Miasta Marki z dnia 10 czerwca 2020 roku w sprawie ustalenia metody opłaty za gospodarowanie odpadami komunalnymi na nieruchomościach zamieszkałych na terenie Gminy Miasto Marki oraz ustalenia stawki tej opłaty) umożliwiającym obliczanie wysokości opłaty od zużycia wody z własnych ujęć wody, na których zamontowane zostało urządzenie pomiarowe – zdalnie odczytywane przez przedsiębiorstwo wodociągowo-kanalizacyjne.

Powyższy zapis wprowadzono, m.in. w związku z licznymi zgłoszeniami od właścicieli nieruchomości, którzy z różnych przyczyn nie są podłączeni do miejskiej sieci wodociągowej, a tym samym nie posiadają wodomierza głównego, natomiast posiadają urządzenie pomiarowe na własnym ujęciu wody, w celu rozliczania ilości ścieków odprowadzanych do kanalizacji sanitarnej. Pozwoli to takim nieruchomościom „wyjście” z tzw. deklaracji ryczałtowych – opartych na niedoskonałej (z punktu widzenia weryfikowalności) liczbie mieszkańców.

Ponadto wskazano, że w przypadku, gdy nieruchomość była zamieszkała lub podłączona do sieci wodociągowej przez okres krótszy niż wskazany w ust. 1 w roku kalendarzowym poprzedzającym rok uiszczenia opłaty albo na nieruchomości nie można ustalić ilości zużytej wody (brak podłączenia do sieci wodociągowej, brak wodomierza

głównego) albo nieruchomość nie posiada urządzenia pomiarowego zdalnie odczytywanego przez przedsiębiorstwo wodociągowo-kanalizacyjne, założonego na własne ujęcie wody w celu rozliczania ilości ścieków odprowadzanych do kanalizacji sanitarnej, opłatę ustala się na podstawie przeciętnej normy zużycia wody na jednego mieszkańca w gospodarstwie domowym wynoszącej 3,00 m³ miesięcznie.

W przypadku nowo zamieszkałej nieruchomości zabudowanej budynkiem mieszkalnym jednorodzinny lub wielorodzinny podstawę ustalenia opłaty za gospodarowanie odpadami komunalnymi z nieruchomości w roku kalendarzowym, w którym nastąpiło zamieszkanie ustala się na podstawie przeciętnej normy zużycia wody na jednego mieszkańca w gospodarstwie domowym wynoszącej 3,00 m³ miesięcznie na osobę i stawki, o której mowa w §2 ust. 1 niniejszej uchwały. W kolejnym roku kalendarzowym, do wyliczenia wysokości opłaty za gospodarowanie odpadami komunalnymi stosuje się zasadę wyrażoną w ust. 1 albo ust. 2 albo ust. 3 uchwały.

Jeżeli co najmniej jeden z wybranych, przez właściciela nieruchomości kolejnych okresów rozliczeniowych wykazuje brak zużycia wody, należy wybrać takie kolejne okresy rozliczeniowe, o których mowa w ust. 1 niniejszej uchwały, które wykazują faktyczne zużycie wody na nieruchomości, a w przypadku braku możliwości wskazania takich okresów rozliczeniowych stosuje się zasadę wyrażoną w ust. 3 uchwały.

Dodatkowo w uchwale ujęto zapis, że w przypadku, gdy na nieruchomości zabudowanej budynkiem mieszkalnym wielorodzinny, część lokali stanowi lokale usługowe, w których prowadzona jest działalność gospodarcza – będące nieruchomościami niezamieszkałymi, na których powstają odpady – podstawę ustalenia, w oparciu o zasadę wyrażoną w ust. 1 albo ust. 2, opłaty za gospodarowanie odpadami komunalnymi dla nieruchomości stanowi różnica pomiędzy ilością zużytej wody z nieruchomości z wybranych przez właściciela nieruchomości kolejnych okresów rozliczeniowych obejmujących co najmniej 81 dni z roku kalendarzowego poprzedzającego rok uiszczenia opłaty, ustaloną w oparciu o wodomierz główny albo urządzenie pomiarowe – zdalnie odczytywane przez przedsiębiorstwo wodociągowo-kanalizacyjne – założone na własne ujęcie wody w celu rozliczania ilości ścieków odprowadzanych do kanalizacji sanitarnej, a ilością zużytej wody za ten sam okres, na wskazany powyżej lokal lub lokale użytkowe.

Zapis ten pozwala odliczać wodę zużyłą na lokale użytkowe, które stanowią nieruchomości niezamieszkałe (nieobjęte gminnym systemem gospodarowania odpadami komunalnymi), na których powstają odpady.

Tożsamy zapis w niniejszej uchwale wprowadzono dla nieruchomości jednorodzinnych. W przypadku, gdy na nieruchomości zabudowanej budynkiem jednorodzinny znajduje się

lokal lub lokale użytkowe, w których prowadzona jest działalność gospodarcza – będące nieruchomościami niezamieszkałymi, na których powstają odpady – podstawę ustalenia, w oparciu o zasadę wyrażoną w ust. 1 albo ust. 2, opłaty za gospodarowanie odpadami komunalnymi dla nieruchomości stanowi różnica pomiędzy ilością zużytej wody z nieruchomości z wybranych przez właściciela nieruchomości kolejnych okresów rozliczeniowych obejmujących co najmniej 81 dni z roku kalendarzowego poprzedzającego rok uiszczenia opłaty, ustaloną w oparciu o wodomierz główny albo urządzenie pomiarowe – zdalnie odczytywane przez przedsiębiorstwo wodociągowo-kanalizacyjne – założone na własne ujęcie wody w celu rozliczania ilości ścieków odprowadzanych do kanalizacji sanitarnej, a ilością zużytej wody za ten sam okres, na wskazany powyżej lokal lub lokale użytkowe.

Wynika to z licznych zgłoszeń od właścicieli nieruchomości jednorodzinnych, na których, oprócz części zamieszkałej, znajdują się lokale użytkowe, gdzie prowadzona jest działalność gospodarcza np. restauracje, zakłady fryzjerskie, zakłady kosmetyczne itp., które na podstawie dotychczasowej Uchwały Nr XXII/289/2020 Rady Miasta Marki z dnia 10 czerwca 2020 roku w sprawie ustalenia metody opłaty za gospodarowanie odpadami komunalnymi na nieruchomościach zamieszkałych na terenie Gminy Miasto Marki oraz ustalenia stawki tej opłaty, musiały w deklaracjach uwzględniać całe zużycie wody wykazane na wodomierzu głównym.

Wprowadzenie powyższego zapisu jest ukłonem w kierunku m.in. właścicieli nieruchomości, ale również przedsiębiorców, którzy z uwagi na stan epidemii Covid-19, mieli ograniczone wpływy, a jednak musieli ponosić opłaty.

Miesięczne opomiarowane (i zafakturowane) zużycie wody z nieruchomości w Markach w 2020 roku wyniosło 109 932,33 m³.

Do wyliczania wysokości stawki opłaty w przedmiotowej uchwale, w związku z funkcjonującym powszechnym obowiązkiem segregowania odpadów „u źródła” zasadnym stało się przeliczenie opłat dla wszystkich nieruchomości segregujących odpady komunalne.

Do wyliczeń wzięto dane uzyskane ze spółki Wodociąg Marecki Sp. z o.o. dotyczące zafakturowanego zużycia wody na nieruchomościach w 2020 roku. Wynika z nich, że w całym mieście, na nieruchomościach, gdzie nie jest prowadzona działalność gospodarcza zużyto łącznie 1 319 188,00 m³ wody.

Całość opomiarowanej w ten sposób wody, przy powszechnej segregacji odpadów, należy ująć wyłącznie jako zużycie wody na nieruchomościach, gdzie prowadzona jest segregacja odpadów. Tym samym, przy założeniu wyliczonej stawki opłaty w przypadku segregowania odpadów na poziomie 11,22 zł/m³ oraz zużytej wody (w ilości miesięcznie

109 932,33 m³) daje to łączne, szacowane wpływy z opomiarowanego zużycia wody wynoszące 1 233 440,78 zł miesięcznie.

Z danych przedsiębiorstwa wodociągowo-kanalizacyjnego wynika również, że część nieruchomości oraz mieszkańców nie jest opomiarowanych zużyciem wody: 751 nieruchomości rozliczające się wyłącznie ryczałtowo za ścieki oraz 950 osób niepodłączonych do wodociągu i kanalizacji (dane te niewiele zmieniły się od 2020 roku, kiedy to Rada Miasta Marki podejmowała Uchwałę Nr XXII/289/2020 Rady Miasta Marki z dnia 10 czerwca 2020 roku). Nieruchomości te zostaną rozliczone za pomocą ryczałtu opartego na ilościach zużycia wody wynikających z Rozporządzenia Ministra Infrastruktury z dnia 14 stycznia 2002 roku w sprawie określenia przeciętnych norm zużycia wody (Dz.U. Nr 8 poz. 70). Przywołane rozporządzenie wskazuje, że przeciętna norma zużycia wody na jednego mieszkańca w gospodarstwach domowych, posiadających wodociąg, ubikację, łazienkę, lokalne źródło ciepłej wody (piecyk węglowy, gazowy – gaz z butli, elektryczny, bojler) wynosi od 2,40 m³ do 3,00 m³. Do wyliczeń zastosowano przeciętną normę wynoszącą 3,00 m³ na osobę miesięcznie. Norma ta została ujęta w niniejszej uchwale.

Natomiast z danych GUS: „Gospodarstwa domowe i rodziny w województwie mazowieckim. Charakterystyka demograficzna. Warszawa 2014” wynika, że w powiecie wołomińskim przeciętna liczba osób w gospodarstwie domowym to 2,81-3,10, natomiast średnia dla województwa mazowieckiego to 2,69. Aby wyliczyć liczbę osób przyjęto średnio 3,0 osoby zamieszkującej w gospodarstwie domowym w Markach (wynika to m.in. z faktu dużego salda migracji oraz dzietności w Markach).

Uwzględniając powyższe dane łączne ryczałtowe zużycie wody jest na poziomie 6 759,0 m³ (z 751 nieruchomości rozliczających się ryczałtem za ścieki z przedsiębiorstwem wodociągowo-kanalizacyjnym) oraz 2 850,00 m³ (z 950 osób niepodłączonych do wodociągu i kanalizacji).

Przy założeniu obowiązkowego segregowania odpadów na powyższych nieruchomościach oraz od powyżej wskazanych osób szacowane łączne wpływy miesięczne to 107 812,98 złotych.

Po zsumowaniu wysokości opłat wynikających z opomiarowanego (w 2020 roku) zużycia wody (1 233 440,78 zł miesięcznie) oraz ryczałtowego rozliczania zużycia wody (107 812,98 zł miesięcznie), szacowane miesięczne wpływy wyniosą 1 341 253,76 zł.

Przy czym analizując dane zawarte w Tabeli 1 uzasadnienia, wynika, że średniomiesięczne koszty w 2021 roku (od stycznia do sierpnia) wyniosły 1 449 562,18 zł. Natomiast średniomiesięczne szacowane wydatki (zgodnie z zawartymi umowami z Wykonawcami) powinny wynieść 1 315 502,02 zł brutto. Większe ilości odbieranych

odpadów (przy obecnym rozliczaniu się od każdej tony danego kodu lub kodów odpadów) skutkują zwiększonymi wydatkami po stronie Gminy.

Porównując średniomiesięczne wydatki z szacowanymi wpływami otrzymujemy -8,23% miesięcznie (-108 308,42 zł). Gmina Miasto Marki zatem zakłada możliwość dopłaty do systemu powyższej kwoty miesięcznie celem utrzymania stałej stawki opłaty w wysokości 11,22 zł/m³ dla mieszkańców, niższej od maksymalnej (13,43 zł/m³) określonej w ustawie o utrzymaniu czystości i porządku w gminach.

Powyższe obliczenia zostały zobrazowane w poniższej tabeli.

Tabela 7. Wyliczenie stawki opłaty za gospodarowanie odpadami komunalnymi.

Zużycie w m ³ w 2020	Zużycie w m ³ mies.	Woda w przeliczeniu na ludzi (założenie 3m ³ /os./mies)	Liczebność nieruchomości		Szacunek WM Sp. z o.o.	
			z deklaracji (31.12.2019)	l. nier. wg przyłączy [WM Sp. z o.o.]	Ryczałt na ścieki od	Bez wody i kanalizacji [l. osób]
1 319 188,00	109 932,33	36 644	M I E S I Ę C Z N I E			
Obowiązkowa segregacja odpadów	109 932,33	stawka zł/m ³	Kwoty z wody	RYCZAŁT		
		11,22	1 233 440,78	3m ³ /os/mies (3,0 os. x 751 nier.) + 950 osób		
podwyższona (x3)		33,66	1 233 440,78	107 812,98		
		Szacowane wpływy miesięczne:	1 341 253,76			
		Szacowane wpływy miesięczne względem obecnych (średnich) kosztów:	-108 308,42		Szacowane wpływy roczne względem obecnych (średnich) kosztów:	-1 299 701,04

Rada Miasta Marki przeanalizowała możliwość podniesienia stawki opłaty za gospodarowanie odpadami komunalnymi, względem obecnie obowiązującej na terenie Gminy Miasto Marki, a przyjętej Uchwałą Nr XXII/289/2020 Rady Miasta Marki z dnia 10 czerwca 2020 roku w sprawie ustalenia metody opłaty za gospodarowanie odpadami komunalnymi na nieruchomościach zamieszkałych na terenie Gminy Miasto Marki oraz ustalenia stawki tej opłaty (11,22 zł/m³ zużytej wody). Aby system gospodarowania odpadami komunalnymi samoistnie się bilansował (wpływy z opłat pokrywały wydatki), wysokość stawki opłaty powinna wynieść 12,12 zł/m³ zużytej wody.

Przy czym, należy również uwzględnić, że zgodnie z art. 6j ust. 3f ustawy ucipg, w przypadku nieruchomości, na której zamieszkują mieszkańcy, opłata za gospodarowanie odpadami komunalnymi ustalana na podstawie metody, o której mowa w ust. 1 pkt 2, nie może

wynosić więcej niż 7,8% przeciętnego miesięcznego dochodu rozporządzalnego na 1 osobę ogółem za gospodarstwo domowe. Zatem maksymalna wysokość opłaty (w systemie od zużycia wody) nie może przekroczyć 149,68 zł (w 2021 roku).

Zmiana ta weszła w życie z dniem 23 września 2021 roku w związku z ustawą z dnia 11 sierpnia 2021 roku o zmianie ustawy o utrzymaniu czystości i porządku w gminach, ustawy – Prawo ochrony środowiska oraz ustawy o odpadach i niestety „upośledza” gminne systemu gospodarowania odpadami komunalnymi w gminach, w których opłaty za gospodarowanie odpadami uzależnione są od ilości zużytej wody na nieruchomościach.

Ideą przejścia wielu gmin na systemy od zużycia wody, było uniemożliwienie zaniżanie liczby mieszkańców w deklaracjach za gospodarowanie odpadami komunalnymi (m.in. tak było w Markach). System oparty o zużycie wody pozwolił uszczelnić system i uwzględnić tych, którzy zaniżali opłaty, gdyż obecnie ilość zużytej wody wskazywała większą liczbę mieszkańców danych nieruchomości. Ustawodawca wprowadzając powyższy zapis uniemożliwił gminom urealniać opłat, gdyż z założenia, nieruchomości, które zużywają dużo wody – będą płacić maksymalną stawkę.

Niestety taka konstrukcja przepisu wpłynie na podnoszenie w przyszłości stawki opłaty dla wszystkich, gdyż koniecznym będzie finansowanie „upustu” dla nielicznych.

Biorąc powyższe pod uwagę, analizie poddano informacje o nieruchomościach, na których wysokość opłaty za gospodarowanie odpadami komunalnymi, w 2021 roku, była wyższa niż aktualnie obowiązujące maksymalne 149,68 zł.

Z danych posiadanych przez Wydział Podatków i Opłat Urzędu Miasta Marki wynika, że takich nieruchomości, spośród wszystkich, które złożyły deklaracje w 2021, roku jest 734. Zmiana wynikająca z wprowadzenia ust. 3f w art. 6j ustawy ucipg, uszczupła wpływy Gminy Miasto Marki z tytułu opłaty za gospodarowanie odpadami komunalnymi o 42 854,19 zł. Zatem szacowane wpływy miesięczne, względem obecnych (w 2021 roku) średniomiesięcznych wydatków wyniosą -151 162,61 zł. Rocznie daje to kwotę -1 813 951,32 zł. Należy jednak zauważyć, że aktualne wydatki wynikają z umów zawartych przez Gminę Miasto Marki na 2021 rok. W umowach określono stawki za 1 Mg odebranych odpadów. Dlatego też w kolejnych latach szacowane wydatki mogą się zmienić, gdyż będą uzależnione bezpośrednio od stawek za 1 Mg odpadów oraz stale wzrastających ilości odbieranych odpadów z nieruchomości zamieszkałych.

Obecnie Gmina Miasto Marki jest na etapie ogłoszenia trzech postępowań o udzielenie zamówienia w zakresie odbioru i zagospodarowania odpadów komunalnych (w Sektorze 1 – Marki Północne, Sektorze 2 – Marki Centralne, Sektorze 3 – Marki Południowe) na 2022 rok.

Dopiero po otwarciu ofert w ww. postępowaniach będzie wiadome, jakie stawki za 1 Mg odpadów komunalnych będą obowiązywały, a tym samym jakie szacunkowe wydatki będą w 2022 roku. Po rozstrzygnięciu postępowań zostanie poddana analizie wysokość stawki opłaty za gospodarowanie odpadami komunalnymi ujętej w niniejszej uchwale.

Zgodnie z art. 6r ust. 2da ustawy ucipg, rada gminy może postanowić, w drodze uchwały, o pokryciu części kosztów gospodarowania odpadami komunalnymi z dochodów własnych nie pochodzących z pobranej opłaty za gospodarowanie odpadami komunalnymi, w przypadku gdy: środki pozyskane z opłat za gospodarowanie odpadami komunalnymi są niewystarczające na pokrycie kosztów funkcjonowania systemu gospodarowania odpadami komunalnymi, w tym kosztów, o których mowa w ust. 2-2c, lub celem jest obniżenie opłat za gospodarowanie odpadami komunalnymi pobieranych od właścicieli nieruchomości.

Zgodnie z art. 6k ust. 3 ustawy, rada gminy określi stawki opłaty podwyższonej za gospodarowanie odpadami komunalnymi, jeżeli właściciel nieruchomości nie wypełnia obowiązku zbierania odpadów komunalnych w sposób selektywny, wysokości nie niższej niż dwukrotna wysokość i nie wyższej niż czterokrotna wysokość stawki ustalonej przez radę gminy odpowiednio na podstawie ust. 1 albo w art. 6j ust. 3b.

Tym samym za odbiór i zagospodarowanie wyłącznie niesegregowanych (zmieszanych) odpadów komunalnych (przy braku prowadzenia selektywnego zbierania odpadów) Rada Miasta Marki przyjęła podwyższoną stawkę w wysokości 33,66 zł/m³ (trzykrotność opłaty „podstawowej”).

Biorąc powyższe pod uwagę Rada Miasta Marki przyjęła stawkę opłaty za gospodarowanie odpadami komunalnymi w wysokości 11,22 zł/m³ zużytej wody na nieruchomości.

Podsumowując, przy ustalaniu stawki opłaty Rada Miasta Marki wzięła pod uwagę zarówno liczbę mieszkańców zamieszkujących na terenie gminy, ilość wytwarzanych na terenie gminy odpadów komunalnych, jak również koszty funkcjonowania systemu gospodarowania odpadami komunalnymi. Zatem wykonano delegację ustawową art. 6k ust. 2 ustawy o utrzymaniu czystości i porządku w gminach. W proponowanym systemie podstawą naliczania opłat będzie zużycie wody na nieruchomości. Pozwoli to zdecydowanie uszczelnić system poboru opłat. W proponowanej metodzie funkcjonuje również zasada, że „każdy płaci za siebie”. System oparty na wodzie przyczynia się dodatkowo do zwiększenia świadomości mieszkańców oraz może wywrzeć pozytywny skutek ekologiczny w postaci oszczędzania zużywanej wody, co w konsekwencji przyczyni się do poprawy środowiska naturalnego. Powyższa metoda jest również sprawiedliwa dla wszystkich mieszkańców miasta.

Metoda określająca opłaty na podstawie zużycia wody pozwala ograniczyć opisane powyżej negatywne zjawiska, gdyż każda zamieszkująca nieruchomość osoba, jak również osoba tam przebywająca, generuje zużycie wody niezależnie, czy została przez właściciela nieruchomości zgłoszona jako wytwórca odpadów, czy też obowiązek ten nie został dopełniony.

Jednocześnie, zgodnie z wolą ustawodawcy, zastosowana została „podstawowa” stawka opłaty za gospodarowanie odpadami komunalnymi zbieranymi i odbieranymi w sposób selektywny (obowiązek ustawowy od 6 września 2019 roku) oraz opłata podwyższona w przypadku nieprowadzenia segregacji odpadów.

Ustalone stawki opłat za gospodarowanie odpadami komunalnymi nie przekraczają maksymalnych stawek opłat, o których mowa w art. 6k ust. 2a pkt 2 i ust. 3 ustawy uciptg.

Na uwagę zasługuje również fakt, że ustawa z dnia 19 lipca 2019 roku o zmianie ustawy o utrzymaniu czystości i porządku w gminach oraz niektórych innych ustaw, obowiązująca w swojej zasadniczej części od 6 września 2019 roku, wprowadziła do gminnych systemów gospodarki odpadami komunalnymi przydomowe kompostowniki.

Zgodnie z art. 6k ust. 4a ustawy uciptg, rada gminy, w drodze uchwały, zwalnia w części z opłaty za gospodarowanie odpadami komunalnymi właścicieli nieruchomości zabudowanych budynkami mieszkalnymi jednorodzinnymi kompostujących bioodpady stanowiące odpady komunalne w kompostowniku przydomowym, proporcjonalnie do zmniejszenia kosztów gospodarowania odpadami komunalnymi z gospodarstw domowych.

Regionalna Izba Obrachunkowa w Warszawie w Uchwale Nr 1.12.2020 z dnia 8 stycznia 2020 roku uznała, że zwolnienie z części opłaty za gospodarowanie odpadami komunalnymi właścicieli nieruchomości zabudowanych budynkami mieszkalnymi jednorodzinnymi kompostujących bioodpady stanowiące odpady komunalne w kompostowniku przydomowym ma charakter obligatoryjny i powinno zostać wyrażone w uchwale w sprawie wyboru metody i ustalenia stawki opłaty za gospodarowanie odpadami komunalnymi. W pełni należy podzielić pogląd Regionalnej Izby Obrachunkowej w Warszawie o obligatoryjnym charakterze zwolnienia kompostownikowego.

Biorąc powyższe pod uwagę, w przedmiotowej uchwale Rada Miasta Marki zawarła postanowienie, że zwalnia się w części z opłaty za gospodarowanie odpadami komunalnymi właścicieli nieruchomości zabudowanych budynkami jednorodzinnymi kompostujących bioodpady, stanowiące odpady komunalne, w kompostownikach przydomowych, proporcjonalnie do zmniejszenia kosztów gospodarowania odpadami komunalnymi tj. w wysokości 2,06% miesięcznej opłaty. Wysokość zwolnienia, o którym mowa w art. 6k ust. 4a obliczono w następujący sposób:

Tabela. 8. Wyliczenie zwolnienia kompostownikowego.

Bioodpady	Sektor	2018 [Mg]	2019 [Mg]		2020 (Mg)		
20 02 01	1	1 619,73	726,21	1 859,26	1 190,08	3 040,18	
	2		434,84		681,04		
	3		698,21		1169,06		
20 01 08	1	1 146,35	444,30	1 260,70	208,209	625,72	
	2		280,99		168,224		
	3		535,41		249,287		
PSZOK	X	35,90	X	70,34	X	63,28	
	SUMA	2 801,98		3 190,30		3 729,18	
% wzrostu			13,86		X		% udział w stosunku do wszystkich nieruchomości
			X		11,62		
Liczba nier. wielorodzinnych (szacunek)	Sektor 1		35		X	193	2,27
	Sektor 2		35		X		
	Sektor 3		123		X		
Liczba nier. jednorodzinnych (szacunek)	Sektor 1		3322		X	8473	97,73
	Sektor 2		2109		X		
	Sektor 3		3042		X		
% bioodpadów w strumieniu wszystkich odpadów odebranych w danym roku				22,87	23,52		
ROK		2018	2019	2020			
% wzrostu		7,89		X			
		X	13,66				
Ilość odpadów odebranych z nieruchomości zamieszkałych + PSZOK [Mg]		12 930,55	13 950,53	15 856,43			
Ilość odpadów odebranych z nier. jednorodzinnych [Mg] (w 2019 roku: 97,73% z 13950,53; w 2020 roku: 97,73% z 15 856,43)			13 633,85	15 496,49			

Ilość bioodpadów odebranych ze wszystkich nieruchomości + PSZOK [Mg]	3 190,30	3 729,18
Ilość bioodpadów odebranych z nier. jedn. [Mg] (w 2019 roku: 97,73% z 3190,30; w 2020 roku: 97,73% z 3729,18)	3 117,88	3 644,53
Szacunkowa ilość bioodpadów kompostowanych w przydomowych kompostownikach na nier. jedn. [%]	9,00	
Szacunkowa ilość bioodpadów kompostowanych na nier. jedn. [Mg] (w 2019 roku: 9% z 3190,30; w 2020 roku: 9% z 3729,18)	280,61	328,01
Ilość bioodpadów odebranych z nier. jedn. po odliczeniu tych już kompostowanych [Mg] (3644,53-328,01)	2 837,27	3 316,52
Koszt gospodarowania wszystkimi odpadami komunalnymi (cała Gmina) [średnio zł/mies. dane za 2020 rok]	1 437 562,08	
Koszt gospodarowania wszystkimi odpadami odebranymi z nier. jedn. [zł/mies.] (w 2020 roku: 97,73% z 1437562,08)	1 404 929,42	
Koszt gospodarowania odpadami odebranymi z wyłączeniem bioodpadów z nier. jedn. [zł/mies.] (76,48% z 1404929,42)	1 074 490,02	
Koszt gospodarowania bioodpadami odebranymi z nier. jedn. [zł/mies.] (23,52% z 1404929,42)	330 439,40	
Koszt gospodarowania odpadami wszystkimi na nier. jedn. po odliczeniu kompostowanych bioodpadów [zł/mies.] (1074490,02+[91% x (23,52% z 1404929,42)])	1 375 189,87	
Wysokość zwolnienia na nier. jedn. po kompostowaniu bioodpadów [zł/mies.] (23,52% z 1404929,42)	29 739,55	
% zwolnienie po prowadzeniu kompostowania bioodpadów (9% z 23,52%)	2,12	

Ponadto przy szacowaniu zwolnienia w przypadku prowadzenia na nieruchomościach jednorodzinnych kompostowania bioodpadów wzięto pod uwagę zmiany w ilościach odbieranych bioodpadów w poszczególnych latach (od 2018 do 2020 roku). Obliczono również udział bioodpadów we wszystkich odpadach odebranych z nieruchomości zamieszkałych (+PSZOK), który wyniósł 23,52%.

Mieszkańcy budynków jednorodzinnych posiadają przydomowe ogródki, stąd w przeważającej większości to oni dostarczają bioodpady do PSZOK. Powstające tam bioodpady to przede wszystkim trawa oraz rośliny zielne, w tym krzewy i gałęzie z pielęgnacji ogrodów (w okresie wegetacyjnym) oraz liście (w okresie jesiennym). Między poszczególnymi latami wzrost ilości bioodpadów wynosi 13,86% (między 2018 a 2019 rokiem) oraz 16,89% (między 2019 a 2020 rokiem).

Z danych zawartych w złożonych przez właścicieli nieruchomości deklaracjach wynika, że w 2019 roku było łącznie 8 473 nieruchomości jednorodzinnych oraz 193 nieruchomości wielorodzinnych. Tu proporcjonalnie obliczono ilość produkowanych bioodpadów (97,93% z nier. jednorodzinnych oraz 2,27% z nier. wielorodzinnych).

Uwzględniając bioodpady dostarczone do PSZOK w 2020 roku (63,28 Mg) ilość tychże odpadów odebranych w 2020 r. z Gminy wyniosła 3 729,18 Mg.

Tym samym oszacowano ilość bioodpadów odebranych w 2020 roku tj. 3 316,52 Mg po odjęciu 9% bioodpadów kompostowanych na nier. jednorodzinnych. Ustawa ucipg nakłada obowiązek zwolnienia w przypadku wyłącznie nieruchomości jednorodzinnych.

W celu obliczenia wysokości „zwolnienia na kompostowniki” obliczono ilości bioodpadów odebranych w 2020 roku. Ponadto założono również, że 100,00% nieruchomości jednorodzinnych będzie prowadziło segregację odpadów, jednak jedynie 9,00% wyprodukowanych bioodpadów na nieruchomościach jednorodzinnych będzie faktycznie kompostowanych w przydomowych kompostownikach (taka średnia ilość – 9% wyprodukowanych bioodpadów zostanie fizycznie na nieruchomości i nie zostanie odebrana przez firmę realizującą odbiór odpadów na terenie Gminy Miasto Marki).

Szacunek ten wynika przede wszystkim ze specyfiki nieruchomości jednorodzinnych w Markach tj. niewielkich działek w zabudowie szeregowej i bliźniaczej, gdzie nie ma wiele miejsca na postawienie kompostownika lub z przyczyn technicznych jest to niemożliwe. Błędem byłoby szacowanie zwolnienia zakładając, że cały strumień bioodpadów wyprodukowanych na nieruchomościach jednorodzinnych będzie deponowany w przydomowych kompostownikach. Dodatkowo biorąc pod uwagę czas potrzebny na kompostowanie bioodpadów, wielkość działek oraz ilości bioodpadów produkowanych na nieruchomościach jednorodzinnych posiadających ogrody, niemożliwym jest założenie

kompostowania 100% bioodpadów na nieruchomości. Szacowane 9% bioodpadów deponowanych w przydomowych kompostownikach, pozwala na niewielki wzrost ilości bioodpadów odbieranych z nieruchomości, a tym samym w przyszłości ustabilizowanie się strumienia tychże odpadów w całości odpadów komunalnych odbieranych od mieszkańców. Jednakże może się okazać, że 9% w przypadku nieruchomości jednorodzinnych będzie szacunkiem na wyrost i procentowy udział bioodpadów kompostowanych będzie dużo niższy. Niemniej jednak Rada Miasta Marki zakłada, że przyjęty szacunek uwzględniając, iż uchwała obowiązywać będzie jedynie przez część 2020 roku, daje realne odzwierciedlenie jaka ilość bioodpadów może realnie zostać na nieruchomości w kompostowniku.

Tereny zurbanizowane w Markach są obecnie zabudowywane licznymi budynkami jednorodziennymi z podziałem na lokale mieszkalne, stąd nie każdy lokal ma przynależny teren, gdzie możliwe jest kompostowanie bioodpadów. Dodatkowo należy pamiętać, że nie wszystkie bioodpady nadają się do kompostowania. Są rzeczy, które nigdy nie powinny znaleźć się w kompoście. Np. nadgniłe, czy uszkodzone przez choroby i szkodniki resztki roślinne. Pędy roślin z plamami, przebarwieniami czy naroślami, liście porażone przez choroby np. kasztanowca ze szrotówkiem kasztanowcowiaczkiem. Także nie należy wrzucać solonych i tłustych odpadków kuchennych – sól i tłuszcz spowalniają rozkład materii oraz to co oczywiste, czyli: plastiku, szkła, metalu, popiołu, artykułów higienicznych.

Tym samym obliczono, że w 2020 roku bioodpadów odebranych z nieruchomości jednorodzinnych było 3 644,53 Mg (97.73% z całkowitej ilości bioodpadów). Szacunkowa ilość bioodpadów kompostowanych na nieruchomościach jednorodzinnych (9%) to 328,01 Mg.

Znając wartość umowy z operatorem systemu gospodarowania odpadami komunalnymi w Markach realizowanej w 2020 roku (1 437 562,08 zł/mies. - uśredniono) oszacowano, że koszt gospodarowania wszystkimi odpadami na nieruchomościach jednorodzinnych wyniósł 1 404 929,42 zł/mies. Natomiast koszt gospodarowania odebranymi odpadami na nieruchomościach jednorodzinnych (z wyłączeniem bioodpadów) wyniesie 1 074 490,02 zł/mies. (76,48% kwoty z nier. jednorodzinnych). Zatem koszt gospodarowania bioodpadami odebranymi z nieruchomości jednorodzinnych wyniósł 330 439,40 zł/mies. (23,52% kwoty z nier. jednorodzinnych). Obliczono również, że koszt gospodarowania wszystkimi odpadami na nieruchomościach jednorodzinnych (po odliczeniu kompostowanych bioodpadów) wyniesie 1 375 189,87 zł/mies.

Tym samym wysokość zwolnienia na nieruchomościach jednorodzinnych (przy kompostowaniu bioodpadów) wyniesie 29 739,55 zł/mies., co stanowi 2,12% kosztów gospodarowania odpadami komunalnymi.

Biorąc powyższe pod uwagę, wykonano delegację ustawową art. 6k ust 4a ustawy, gdzie zwalnia się w części z opłaty za gospodarowanie odpadami komunalnymi właścicieli nieruchomości zabudowanych budynkami jednorodzinnymi kompostujących bioodpady, stanowiące odpady komunalne, w kompostownikach przydomowych, proporcjonalnie do zmniejszenia kosztów gospodarowania odpadami komunalnymi.

W przedmiotowej uchwale mowa jest o wodomierzu głównym, poprzez który rozumie się, zgodnie z art. 2 pkt 19 ustawy z dnia 7 czerwca 2001 roku o zbiorowym zaopatrzeniu w wodę i zbiorowym odprowadzeniu ścieków, przyrząd pomiarowy mierzący ilość pobranej wody, znajdujący się na każdym przyłączy wodociągowym.

Analizując metody zawarte w ustawie o utrzymaniu czystości i porządku w gminach, ustalono, że system oparty o zużycie wody jest systemem najbardziej sprawiedliwym dla wszystkich mieszkańców Marek. W systemie „wodnym” każdy zapłaci za siebie. Nie ma możliwości dopłacania do niezgłoszonych osób produkujących odpady.

Biorąc powyższe pod uwagę podjęcie przedmiotowej uchwały jest w pełni uzasadnione.